

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

ÅRSBERETNING

1979-80

1980

DEN DANSKE DOMMERFORENINGS

ÅRSBERETNING

1979-80

INDHOLD

	Side
I Generalforsamling og årsmøde 1979	3
II Formandens beretning til årsmødet 1980	15
III Bestyrelsens virksomhed	26
Bestyrelsesmøder	26
Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v. . . .	26
Referat af nogle af de sager, der er behandlet i bestyrelsen	27
IV Personalialia	35
V Foreningens regnskab og medlemstal	38

I

Generalforsamling og årsmøde 1979

Fredag den 5. oktober og lørdag den 6. oktober 1979 holdt Dommerforeningen generalforsamling og årsmøde i Falconercentret i København. Formanden, dommer Carsten Jepsen, åbnede fredag kl. 10.00 årsmødet og bød velkommen til alle medlemmerne og rettede en særlig velkomst til de nordiske gæster, formanden for Den Svenske Dommerforening, lagman Hans B. Andersson, og den tidligere formand, lagman Johan Bjørling, til formanden for Den Norske Dommerforening, lagdommer Astri Rynning, samt til de i årets løb udnævnte dommere. Derefter holdtes generalforsamling med følgende dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden aflægger beretning.
3. Kommunikation mellem bestyrelsen og foreningens medlemmer.
4. Kassereren aflægger regnskab.
5. Valg af formand.
6. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer.
7. Valg af revisor og revisorsuppleant.
8. Den særlige Klagerets virksomhed.
9. Beretning, regnskabsaflæggelse og valg af bestyrelse til Understøttelsesfonden.
10. Eventuelt.

ad 1. Valg af dirigent.

Retspræsident Agersnap valgtes og konstaterede generalforsamlingens lovlighed.

ad 2. Formandens beretning

Formanden udtalte mindeord over de i årets løb afdøde dommere.

Formanden omtalte loven af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven for så vidt angår efterforskning i straffesager, anholdelse og varetægtsfængsling, der trådte i kraft den 1. oktober 1979. Det er vist nok en almindelig opfattelse blandt dommerne, at de nye regler ikke har betydet noget afgørende brud i forhold til den tidligere retstilstand, hvilket formentlig heller ikke var tilsigtet, men det ville alligevel være interessant at få belyst også fra dommerside, på hvilken måde de nye regler har givet sig udslag, og om det tør fastslås, at der er sket en væsentlig nedgang i antallet af varetægtsfængslinger og i tiden for hensiddet i varetægtsfængsel. Måske kunne en sådan undersøgelse foretages i informationsudvalgets regi.

Lov nr. 291 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven for så vidt angår afholdelse af tvangsauktion trådte i kraft den 1. januar 1979. Lovens formål var at sikre skyldneren rimelige muligheder for at afværge en tvangsauktion eventuelt derved, at ejendommen søges solgt i fri handel, og loven gav fogedretten hjemmel til at antage en sagkyndig, det vil sige en ejendomsmægler, til at yde bistand med hensyn til ejendommens udbud til salg og fremkaldelse af liebhavere. De nye lovbestemmelser har givet anledning til, at dommerforeningen har ført forhandlinger såvel med advokatrådet som med foreningen af ejendomsmæglere først, og fremmest om problemer, der berører salærfastsættelsen, men det må skønnes af betydning, at der ved de forskellige fogedretter landet over forholdes på nogenlunde ensartet måde. En vis ensartethed kan nok fremskaffes derigennem, at justitsministeriet afholder kurser, men bedre ville det formentlig være, om man nu, når et års tid er forløbet, samler oplysninger sammen fra alle fogedretter til belysning af det spørgsmål, om loven har virket efter sin hensigt. Dette er en opgave, som det nok vil være rimeligt, at dommerforeningen selv påtog sig.

Formanden omtalte lov nr. 260 af 8. juni 1979 om ændring af retsplejeloven for så vidt angår behandlingen af borgerlige sager, der træder i kraft den 1. januar 1980. Med denne lov indføres en afgørende fordeling af den saglige kompetence mellem landsret og byret, idet værdigrænsen for de sager, der kan behandles for byretten, forhøjes til 100.000 kr. Det er lovens formål, at der derigennem skal skaffes landsretterne en hårdt til-

trængt aflastning, og at der for retsplejeloven som helhed skal ske en forøgelse i tempoet af afgørelsen af borgerlige sager.

Hvis dette skal lykkes, må der naturligvis også foretages en forøgelse af de ressourcer, som byretterne råder over, både for så vidt angår juridisk uddannet personale og de kontorfunktionærer, der skal bistå ved sagernes ekspedition. Det er umuligt på forhånd at danne sig et billede over, hvorledes arbejdsbyrden vil blive fordelt landet rundt, men der har været ført forhandlinger med justitsministeriet med det formål, at der indenfor en beløbsramme af 3.000.000 kr. tilvejebringes et nyt antal stillinger. I første række har der været forhandlet om oprettelse af fire stillinger som byretsdommer ved de kollegiale retter i København, Århus, Ålborg og Odense, og endvidere påtænkes der oprettet 5 stillinger som retsassessorer, hvis fordeling ikke endnu er afgjort. Der vil således i første omgang blive tale om en opnormering af det juridiske personale med ialt 9 stillinger. Den øvrige del af de beløb, som står til rådighed påtænkes anvendt til oprettelse af flere kontorassistentstillinger til assistance for de embeder, der er eller som vil blive hårdest ramt. Ved dette punkt var forhandlingerne nået ved udgangen af september måned. Bevillingsrammen skal søges tilvejebragt ved ændringsforslag til finansloven, men under de politiske forhold, som nu er opstået, haves ingen sikkerhed for noget som helst. Under alle omstændigheder vil der nok blive en overgangstid inden brikkerne kan falde på plads, og ingen tør med bestemthed vurdere ændringerne i arbejdsbyrden, før man har indvundet nærmere erfaringer med hensyn til, hvorledes de nye henvisningsregler i retsplejelovens § 227 i praksis vil blive fortolket.

Formanden kom herefter ind på de lønpolitiske problemer. Formanden nævnte overenskomstforhandlingerne i foråret 1979, der, som alle ved, forløb på den måde, at der inden for det private arbejdsmarked ikke kunne opnås enighed. Der var vel i realiteten ingen vilje til en forhandlingsløsning mellem parterne. Resultatet blev derfor, at forhandlingerne brød sammen og afstanden mellem parterne var så stor, at forligsinstitutionen måtte meddele regeringen, at der ikke fandtes grundlag for at fremsætte et mæglingsforslag. Herefter var der udsigt til, at en storkonflikt skulle bryde ud, og en langvarig arbejdskamp iværksættes. Uanset at regeringen på forhånd havde tilkendegivet, at den ikke ville gribe ind i forårets overenskomstsforhandlinger, kunne hverken regering eller folketing tage ansvaret for, at landets økonomiske situation blev forværret gennem de ulyk-

ker, som en storkonflikt kan føre med sig, og overenskomstsituationen måtte derefter løses ved lovindgreb.

Jævnside med disse forhandlinger var der fra begyndelsen af december 1978 foregået forhandlinger mellem de store tjenestemandorganisationer og finansministeren angående de lønkrav, som tjenestemændene stillede. Samtlige organisationer havde forud for opstillingen af disse krav foretaget omfattende forberedelser, og organisationerne havde indbyrdes afstemt deres krav. For AC's vedkommende gik hovedargumentationen ud på, at afskaffelsen af den procentvise dyrtidsregulering havde medført, at tjenestemændene og særligt de højest lønnede tjenestemænd siden 1975 var sakket agter ud i udviklingen, idet den ensartede dyrtidsregulering og den såkaldte taktregulering ikke tilsammen havde kunnet give dækning for prisudviklingen. Der var således tale om en reallønsforringelse på ca. 9% for de laveste løntrin og ca. 20% for de højeste. På denne baggrund erklærede AC, at det væsentligste og højest prioriterede krav ved forhandlingerne med finansministeren måtte være indførelse af en reguleringsordning, som sikrede mod fremtidig nedgang i reallønnen. Derudover krævedes lønforhøjelser, som i nogen grad skulle sidestille tjenestemændene med den lønudvikling, der havde fundet sted indenfor den private sektor.

Hvordan forløb så disse aftaleforhandlinger mellem centralorganisationerne og finansministeren? Centralorganisationerne har hævdet, at forhandlingsforholdene udviklede sig på særdeles kritisabel måde, der blev ført mange forhandlinger med karakter af skinforhandlinger, før der kom tilbud på bordet, og tjenestemændene måtte yderligere opleve den tort, at det gennem pressen blev oplyst næsten en måned før, der blev fremsat konkrete tilbud til tjenestemændene, at der havde været ført drøftelser mellem regeringen og LO, der også omfattede tjenestemændenes og de øvrige offentlig ansattes lønforhold.

Den sidste del af påstanden har finansministeren tilbagevist, idet han har anført, at det der var tale om var, at regeringen under drøftelserne med LO gav rent faktiske baggrundsoplysninger om offentligt ansattes lønforhold.

Om forhandlingernes forløb iøvrigt har finansministeren som sin opfattelse udtalt, at når der ikke kom reelle forhandlinger i gang, hvor parterne nærmede sig hinanden, har dette mere end en forklaring. Finansministeren havde fra begyndelsen tilkendegivet, at efter regeringens opfattelse

ville der være meget lidt til rådighed til lønstigninger. Han har ikke villet tilbagevise, at centralorganisationerne havde mange og gode argumenter for, at der kunne tilkomme dem en ekstra lønfremgang, på den anden side har finansministeren sagt, at der er vel ingen, som for alvor tror, at det ville have været muligt at give store grupper af offentligt ansatte betragtelige lønstigninger, uden at store grupper lønmodtagere fra det private arbejdsmarked også havde fået tilsvarende store stigninger. Følgen heraf var blevet, at den samlede indkomstforøgelse ville være blevet større, end der samfundsøkonomisk er dækning for.

Sammenholder man finansministerens udgangspunkt med organisationernes, der på et tidligt tidspunkt tilkendegav, at de ikke havde mandat til at forhandle videre uden at deres væsentligste krav lønofferslæbet blev imødekommet, er det ikke vanskeligt at forestille sig, at forhandlingerne ikke reelt kunne føre til noget resultat.

Den 20. februar 1979 afholdtes i retsgruppen, der rummer de organisationer indenfor retsvæsenet, som er tilsluttet Juristforbundet, det vil sige blandt andet dommerforeningen, politimesterforeningen, statsadvokaterne, politifuldmægtige og dommerfuldmægtige. På dette møde blev blandt andet oplyst, at der som følge af finansministerens afvisende holdning overfor reallønssikringen havde været aktioner blandt de overenskomstansatte i centraladministrationen. På dette møde havde formanden udtalt, at der blandt dommere var et ønske om en anstændig løn, som dækkede inflationen, men man kunne ikke acceptere ulovlige aktioner. Sådanne fremmer ikke forhandlingsklimaet, og akademikerne burde ikke gå i spidsen. Efter at der på et møde den 5. marts mellem centralorganisationerne og finansministeren var sket et sammenbrud i forhandlingerne, udsendte tjenestemændenes fællesudvalg kaldet TFU en redegørelse til organisationerne underskrevet af Børge Aanæs. I denne redegørelse om forhandlingernes forløb blev der gjort rede for finansministerens manglende imødekommelse af centralorganisationernes krav om udmøntning af efterslæbet, og redegørelsen endte med, at tjenestemændenes fællesudvalg havde under overvejelse at anbefale, at tillidsmændene den 15. marts 1979 indenfor tidsrummet kl. 9 - 12 orienterede medlemmerne om de vanskelige forhandlingsvilkår ved møder på tjenestestederne. Derved var signalet givet til den demonstration, der fandt sted torsdag den 15. marts 1979 indenfor tidsrummet 9 - 12, og som havde til overskrift, at repræsentanterne for de forskellige organisationer skulle give deres med-

lemmer orientering om den alvorlige forhandlingssituation. Demonstrationen omfattede tjenestenedlæggelse i vidt omfang i stat og kommune, og også en del af dommerkontorerne blev berørt deraf.

Det er forståeligt, at denne militante optræden er faldet mange dommere for brystet.

På et møde, som afholdtes i retsgruppen den 15. maj 1979, fremsattes der fra flere sider, bl.a. fra statsadvokaterne og politimesterforeningen en kritik af, at organisationerne under forhandlingerne havde givet deres medlemmer opfordring til demonstrationen den 15. marts 1979.

Under dette møde havde formanden udtalt, at der i dommerkredse herskede utilfredshed med aktionen. Formanden havde endvidere udtalt, at situationen havde vist, at regeringen ved lønfastsættelsen gentagne gange ikke havde taget hensyn til organisationernes synspunkter og krav, men alene havde set på de samfundsmæssige konsekvenser. Denne holdning havde vidtgående perspektiver og måtte sætte spørgsmål ved det nuværende organisationsapparat. Formanden havde ikke været i stand til at overse, hvorvidt AC og juristforbundet under det beskrevne forhandlingsforløb kunne have handlet anderledes i de forskellige situationer, men som resultatet viste, opnåede organisationerne ikke noget ved at overbygge hinanden og foregøgle sine medlemmer lønfremgange, der alligevel ikke kunne opnås ved forhandling.

Det var imidlertid formandens vurdering i dag, at der næppe kan rejses nogen kritik overfor organisationerne i anledning af de lønkrav, som har været fremsat. Organisationerne har pligt til at dække det, som er de enkelte medlemmers krav og ønske, og der er sikkert almindelig enighed om indenfor enhver tjenestemandsoorganisation, at målet må være at sikre medlemmerne imod en nedgang i reallønnen, men det må på den anden side vel nok være muligt, at organisationerne gennem deres forskellige kontakter på et tidligere tidspunkt skaffer sig overblik over, hvad der i den givne situation er politisk muligt at gennemføre, således at forhandlingerne føres på et mere realistisk grundlag. Det kan ikke være rimeligt og rigtigt, at lønfastsættelsen nu for tredje gang er sket ved et politisk diktat. Med 1969-loven var det forudsat, at lønfastsættelsen skulle fastlægges gennem reelle lønforhandlinger. Det har tidligere været muligt gennem forhandlinger mellem organisationer og regering at nå til enighed om tjenestemændenes lønningsmæssige vilkår. Hvis denne vej ikke påny betrædes, opstår der risiko for, at tjenestemandssystemet opløses, og at

tjenestemændene tvinges over i andre ansættelsesformer, som giver adgang til den såkaldte aktionsret, og er en sådan situation ønskelig?

Til det noget dystre billede, som her er oprullet, kan føjes det efterspil, at organisationerne efterfølgende har kunnet opnå enighed om fordelingen af de beløbsrammer på 1% af lønsummen pr. 1. april 1979 og 3/4% af lønsummen pr. 1. april 1980, som blev stillet til rådighed for ialt 600.000 offentligt ansatte. Ved disse forhandlinger er der opnået enkelte fordele også for de højest lønnede tjenestemænd, navnlig ved ophævelse af det såkaldte taktreguleringsloft, ligesom der er åbnet mulighed for visse omklassificeringer.

Formanden kom herefter ind på spørgsmålet om fælleskurser mellem dommere og advokater og omtalte, at der havde været ført forhandlinger med Advokatrådet og justitsministeriet om iværksættelse af sådanne fælleskurser.

Formanden omtalte videre dommerforeningens informationsudvalg og nævnte, at udvalget har udgivet en oversigt over strafudmåling i smuglersager udarbejdet af byretsdommer Wehner, en afhandling af byretsdommer Kallehauge om narkotika med en beskrivelse af de forskellige stoffers historie og virkninger samt en oversigt over strafudmåling vedrørende overtrædelse af loven om euforiserende stoffer strækkende sig fra 1976 - 1978.

Informationsudvalget har endvidere oplyst, at udvalgets program for det næste år omfatter følgende oversigter:

1. Strafudmåling i røvisager: byretsdommer Lodberg.
2. Strafudmåling i sædelighedssager: Dommer H. Toft-Nielsen.
3. Anvendelse af straffelovens § 286: Byretsdommer Ziegler.
4. Tidsbegrænsning af hustrubidrag: Byretsdommer Mogens Beier.
5. Erstatning for uberettiget varetægtsfængsling: Byretsdommer Kallehauge.
6. Voldsoversigt: Kst. landsdommer Kjær.
7. Supplerende narkotikaoversigt for 1979: Byretsdommer Kallehauge.

Formanden omtalte herefter, at der i dagene fra den 25. september til den 27. september 1979 var blevet afholdt et kursus for dommere på Rungstedgaard med deltagelse af 33 dommere.

Programmet var bygget op efter nogenlunde tilsvarende retningslinjer, som har været gældende i de senere år, men man havde som et forsøg indført den fomyelse, at der afsattes en eftermiddag til, hvad man kun-

ne kalde »klassens time«, det vil sige en fri diskussion mellem deltagerne angående fælles faglige emner. Diskussionen blev ledet af dommer Svend Aage Christensen. Det var formandens opfattelse, at deltagerne satte megen pris på denne fornyelse i programmet.

Formanden nævnede, at der kunne ventes iværksat et tilsvarende kursus i september 1980. Formanden henviste til, at der ved placeringen af disse kurser på Rungstedgård er tilvejebragt så gode ydre rammer, som det overhovedet er muligt. Derimod volder det år efter år tvivl, om vi er nået frem til den rette fornyelse af programmet, og om man har fået medtaget de emner, som vil interessere deltagerne mest. Det ville være meget ønskeligt, om dommerforeningen inden næste dommerkursus fra forskellige medlemmer fik melding om, hvad særligt kunne interessere og måske også et fingerpeg om, hvem der ville være særlig egnet til som indleder at forelægge det pågældende emne.

Formanden sluttede med at udtrykke en varm tak til bestyrelsen, både den nuværende og tidligere medlemmer, som var tilstede.

Formanden udtrykte sin tak til kolleger for opmuntrende skulderklap og gode ord og også for kritiske vurderinger, når dette var nødvendigt.

Ingen ønskede ordet til formandens beretning, hvorefter dirigenten konstaterede, at beretningen var blevet godkendt.

ad 3. Kommunikation mellem bestyrelsen og foreningens medlemmer

Formanden indledte og oplyste, at kommunikation kan ske på flere måder, f.eks. ved

- a) udgivelse af medlemsblad som i Norge, evt. ved et fællesblad for hele retsvæsenet som foreslået for et par år siden af justitsministeriet.
- b) ved at årsmøderne suppleres med regionalmøder.
- c) ved at informationsudvalgets virksomhed udvides til f.eks. at omfatte koncepter, vejledninger m.v.

Munk-Petersen gik ind for et medlemsblad og for, at der vælges lokalrepræsentanter, der kunne mødes med bestyrelsen en gang om året. Han opfordrede bestyrelsen til at rette henvendelse til justitsministeriet om forholdene i Vestre Fængsel.

Formanden svarede, at bestyrelsen vil overveje de rejste spørgsmål.

ad 4. Afklæggelse af regnskab

Kassereren, Mondrup, forelagde det reviderede regnskab. Ingen ønskede ordet til regnskabet, og der gaves decharge.

ad 5. Valg af formand

I stedet for Carsten Jepsen, der ikke ønskede genvalg, valgtes Svend Aage Christensen, Ringkøbing.

Højesteretspræsident Mogens Hvidt rettede en hjertelig tak til Carsten Jepsen for det arbejde, han i 14 år, heraf de sidste 10 år som formand, har udført for Dommerforeningen.

Carsten Jepsen har, sagde Hvidt, med saglighed, ligevægt og forhandlings-evne kombineret med en elegant ydre fremtræden og med repræsentative evner på enestående måde bestridt det højt betroede og ærefulde, men også byrdefulde, hverv som formand for Dommerforeningen.

Efter talen hyldede forsamlingen Carsten Jepsen med et langvarigt bifald.

ad 6. Valg af øvrige bestyrelsesmedlemmer

I stedet for Mondrup og K. Iversen, der ikke ønskede genvalg, valgtes Marie-Louise Andreasen, Københavns byret og Julius Paulsen, Svendborg. I stedet for Svend Aage Christensen valgtes Rosenmeier, Køge. Den øvrige bestyrelse, Høeg, Kardel, Riis, Knud Kofoed og V. Kersting genvalgtes.

ad 7. Valg af revisor og revisorsuppleant

I stedet for Robert Dam, der ikke ønskede genvalg, valgtes retspræsident E. Caspersen, Odense. Suppleanten, Ingeborg Heide-Jørgensen, genvalgte.

ad 8. Den særlige Klagerets virksomhed

Knud Kofoed aflagde beretning og oplyste, at der i tiden fra 1. september 1978 til 31. august 1979 blev behandlet 23 sager angående klager over dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige. Ingen af klagerne gav anledning til påtale.

ad 9. Beretning, regnskabsafklæggelse og valg af bestyrelse for Understøttelsesfonden

Mondrup aflagde beretning og forelagde det reviderede regnskab. Han op-

lyste, at der nu rådes over ca. 1/2 mill. kr. til legatformål og opfordrede medlemmerne til at gøre bestyrelsen opmærksom på forhold, der kunne give anledning til understøttelse.

Ingen ønskede ordet til beretning og regnskab, der godkendtes.

Til bestyrelsen valgtes Svend Aage Christensen, Marie-Louise Andreasen og Rosenmeier i stedet for Carsten Jepsen, Mondrup og K. Iversen.

ad 10. Eventuelt

Formanden takkede de afgåede bestyrelsesmedlemmer Mondrup og K. Iversen. Da ikke andre ønskede ordet, sluttede dirigenten generalforsamlingen.

Årsmødet

I stedet for de to traditionelle foredrag henholdsvis fredag eftermiddag og lørdag formiddag var årsmødet 1979 tilrettelagt således, at der fredag eftermiddag holdtes gruppemøder til drøftelse af 3 emner, der blev refereret og drøftet på et plenarmøde lørdag formiddag.

Emnerne for gruppemøderne var:

Gruppe 1: Alternativbetænkningens forslag, herunder navnlig om prøveløsladelse og samfundstjeneste.

Her deltog 24. Indleder og ordstyrer var henholdsvis retspræsident Kurt Haulrig og dommer E. Brandt Petersen.

Gruppe 2: Alternative muligheder for behandling af sager af mindre værdi.

Her deltog 28. Indleder og ordstyrer var henholdsvis retspræsident Knud Arildsen og civildommer Henning Kjær.

Gruppe 3: Kan domskonciperingen forenkles.

Her deltog 90. Indledere for henholdsvis civile og straffedomme var landsdommer Erik Mikkelsen og byretsdommer Ib Dalgas Rasmussen. Ordstyrer var landsdommer H.O. Vollmond.

Fredag aften var der festmiddag for medlemmer med ledsagere. Her deltog 230.

Lørdag formiddag kl. 10.00 bød formanden velkommen til den sidste del af årsmødet, plenarmødet, og gav ordet til ordstyrene.

Gruppe 1: E. Brandt Petersen nævnte i sit referat, at der i gruppen havde været enighed om, at der er en udvikling i gang mod en mildere praksis. Der var delte meninger om, hvorvidt prøveløsladelser bør opretholdes, men der var enighed om, at hvis det sker, så skal løsladelsesvilkårene overholdes. Holdningen til samfundstjeneste var skeptisk, men der var enighed om, at man ikke på forhånd burde afvise.

I den efterfølgende diskussion deltog Bitsch, Arildsen og Rørdam. Indlederen, Haulrig, svarede på de rejste spørgsmål.

Gruppe 2: Henning Kjær redegjorde i sit referat kort for lovforslaget og nævnte, at diskussionen navnlig havde drejet sig om domstolenes placering i samfundet, herunder navnlig spørgsmålet om visse sager bør behandles af domstolene eller af nævn. Kjær konkluderede, at der i gruppen ikke var nogen afgørende, i hvert fald ikke en uovervindelig modstand mod forslaget, og at der var enighed om, at vi har alt for mange — nogle steder 8 — slags retshjælpordninger. Der var enighed om, at forbrugerklagenævnet fortsat skal eksistere.

I den efterfølgende drøftelse deltog Heurlin, Carsten Jepsen, Dalgas Rasmussen, Ole Bohr, Chr. Bjerre og E. Gjesingfelt.

Indlederen, Arildsen, havde lejlighed til at replicere og nævnte, at udgangspunktet er, at retstvister skal behandles af domstolene. Hvis der er sager, der ikke egner sig til den nuværende domstolsbehandling, er der 2 muligheder: enten at henvise dem til nævn eller at tilpasse domstolenes arbejdsform, og lovforslaget tilsigter med rette sidstnævnte mulighed.

Gruppe 3: Vollmond nævnte i sit referat, at der i gruppen f.s.v. angår straffedomme havde været stor tilslutning til, at forklaringer, som foreslået af Dalgas Rasmussen, kun skal stå i retsbogen, medens der så til gengæld skal gøres mere ud af begrundelsen. Der havde derimod ikke været megen interesse for mere radikale ændringer, som f.eks. at dommen kun skulle være en mundtlig tilkendegivelse, der kun efter begæring af tiltalte skulle udformes skriftligt.

Med hensyn til civile domme var 2 udkast blevet drøftet, nemlig et udkast af E. Mikkelsen og et udkast af Rønnov. Mikkelsens udkast, som forfatteren kaldte »Den korte, resultatbestemte dom» var rensat for alt, der

ikke var nødvendigt for afgørelsen, som f.eks. subsidiære påstande, der ikke blev taget til følge. Rønnovs forslag gik ud på, at dommen kun skulle indeholde præmis og konklusion, idet processkrifter m.v. kun skulle være bilag til dommen. Mønstrer syntes at være retsbogskendelser. Medens Mikkelsens forslag havde fundet god tilslutning, havde Rønnovs forslag ikke fået overvældende begejstring. Vollmond konkluderede, at det i mindre og mellemstore sager er tilstrækkeligt at følge Mikkelsens forslag og opfordrede appelinstanserne til ikke at give »næser« i den anledning. I den efterfølgende diskussion deltog Hvidt, Gjesingfelt, Ole Bohr, Inger Margrethe Pedersen og Levinsen.

Hvidt, der præciserede, at hans bemærkninger kun skulle ses fra Højesterets synspunkt, udtrykte sympati for Dalgas Rasmussens og Mikkelsens forslag, men kritiserede Rønnovs forslag, idet dette, der bl.a. manglede narratio og procedure, ville stille Højesteret som en 1. instans.

Gjesingfelt nævnte, at han havde fremsat et forslag, der kunne karakteriseres som differentiering, således at Mikkelsens forslag anvendtes i principielle sager, og at Rønnovs forslag eller en mundtlig dom anvendtes i det meget store antal småsager. Han mente iøvrigt, at Rønnovs forslag vandt tilslutning, f.s.v. angår småsager. Endelig nævnte Gjesingfelt, at et foredrag, som han har holdt på det jyske dommermøde, vil blive trykt.

Med en tak til indledere, ordstyrerne og diskussionsdeltagerne sluttede formanden årsmødet.

II

Formandens beretning til årsmødet 1980

I år udsendes formandens beretning til generalforsamlingen den 3. oktober 1980 i skriftlig form som et led i den trykte årsberetning. Nydannelsen tilsigter at give medlemmerne mulighed for at sætte sig ind i de problemer, som indeholdes i beretningen, således at der skabes et bedre grundlag for en drøftelse på generalforsamlingen. Den skriftlige beretning vil blive suppleret med en kortere mundtlig beretning, navnlig for at føre orienteringen helt frem til generalforsamlingens dato.

Kommunikationsproblemer indadtil og udadtil

Det har i de senere år fra adskillige medlemmers side været anført, at kommunikationen mellem medlemmerne og bestyrelsen burde forbedres. Både den nuværende bestyrelse og tidligere bestyrelse har været klar over, at der her er et problem, hvis løsning trænger sig på. Problemet vedrører kommunikation både med hensyn til fagforeningspolitiske spørgsmål og med hensyn til sager af faglig interesse. For en dækning af, hvad bestyrelsen mener burde videregives til medlemmerne, sætter imidlertid praktiske og vel navnlig økonomiske hensyn temmeligt snævre grænser i en forening af størrelse som dommerforeningen. Så fine og dyre ting som bladvirksomhed og sekretariat er ikke inden for rækkevidde, og den ulønnede bestyrelse må derfor selv påtage sig orienteringsvirksomheden. Før i tiden kunne man stort set klare sig med en fyldig orientering på årsmødet og i årsberetningen, men de senere år har budt på talrige og ofte pludseligt opståede ændringer af varig eller midlertidig karakter samt rene nydannelser indenfor domstolenes arbejdsområde eller i tæt berøring hermed, således at en hurtig orientering og forsøg på omgående etablering af

en ensartet praksis har været nødvendig. Bestyrelsen har siden sin konstitution efter årsmødet i oktober 1979 lagt et væsentligt arbejde i forsøget på at forbedre kommunikationen fra bestyrelsen til medlemmerne. Der kan bl.a. henvises til henvendelsen til tinglysningsdommerne om reglerne om midlertidig begrænsning i adgangen til tinglysning af visse pantebreve, udsendelsen af høringsmaterialet vedrørende betænkningen om behandlingen af småsager, bestyrelsens medvirken til det store arbejde, som informationsudvalget udfører, og hvorom der vil blive givet en mere indgående redegørelse på årsmødet, udsendelsen af spørgeskemaer vedrørende retsplejereglerne, der trådte i kraft den 1. januar 1980 og nu sidst bestyrelsens vedtagelse af efter hvert bestyrelsesmøde at orientere om de spørgsmål af almindelig karakter, som er blevet behandlet på mødet. Videre kan der peges på, at bestyrelsen har stillet sig til rådighed ved deltagelse i regionalmøder — et sådant har efter anmodning været afholdt med dommerne i retskredsene 2-20 og et nyt møde vil blive afholdt i september. Endelig kan nævnes, at emnerne til gruppemødene på årsmødet er valgt med hensyntagen til at øge kommunikationen mellem medlemmerne indbyrdes samt mellem disse og bestyrelsen.

Emnet har flere sider. Det vil være af værdi, at bestyrelsen på den ene side i videst muligt omfang er orienteret om medlemmernes holdning til løbende spørgsmål, og at medlemmerne på den anden side i videst muligt omfang er orienteret om, hvad bestyrelsen foretager sig, hvad der kan ventes af initiativer fra forskellig side etc. Mange byretsdommere føler endvidere et behov for aktuel information om, hvorledes ny lovgivning bør administreres, således at der sikres en fælles praksis. En sådan information vil efter disse medlemmers opfattelse ikke gøre noget skår i den enkelte dommers selvstændighed, men tværtimod understrege den, da en eventuel fravigelse af en praksis vil kunne gennemføres med størst styrke, hvis vedkommende dommer nøje ved, hvad den eventuelle praksis går ud på. De hidtidige informationskilder, Ugeskrift for retsvæsen, informationsudvalgets oversigter, meddelelser fra landsretspræsidenterne m.m. opleves ikke som tilstrækkelige, men ønskerne går ud på etablering af en hel aktuel, løbende informationsvirksomhed. En del medlemmer føler dog formentlig ikke behov for en forbedring af informationen, ligesom en række medlemmer muligvis vil føle sig betænkelige ved etablering af en aktuel informationsvirksomhed som nævnt foran.

Alt i alt er det dog bestyrelsens opfattelse, at der er overvejende tilfreds-

hed med bestyrelsens standpunkt til den yderligere kommunikation og information. Den enkelte dommer kan jo så anvende orienteringen alene som en orientering, selv om det nok i mange helt praktiske, jordnære spørgsmål — af hensyn til det publikum, vi betjener — kunne være godt, om vi var enige om en fælles holdning.

Med kommunikationen udadtil tænkes på domstolenes forhold til massemediene. Det har vel nok indtil den allerseneste tid været den tilbageholdende linie, dommerstanden har ført på denne front. Bestyrelsen har ment det nødvendigt at ændre signaler og har forsøgt i et måske endnu for beskeden omfang at »blande sig» i diskussionen, når domstolenes forhold er kommet i focus i aviser og radio, ligesom kolleger udenfor bestyrelsens kreds har gjort det. Bestyrelsen vil også i fremtiden være opmærksom på at gribe ind i diskussioner om dommeres og domstoles forhold, men af både principielle og praktiske grunde må der en afvejning til om rimeligheden i en sådan indgriben. Der henvises iøvrigt til, at interesserede — måske navnlig dommere, der arbejder med de for offentligheden interessante straffesager — vil kunne deltage i gruppen på årsmødet vedrørende dommerne og pressen.

Ændringer i retspleje- og straffeloven af særlig betydning for dommerforeningen

Den 1. januar 1980 trådte så lov nr. 260 af 8. juni 1979 om ændring af retsplejeloven for så vidt angår behandlingen af borgerlige sager i kraft. Bestyrelsen har som foran omtalt udsendt spørgeskema til alle byretsdommere, der behandler civile sager, og svarene vil blive behandlet til brug i den gruppe på årsmødet, der skal drøfte virkningerne af disse regler. Det mærkes på besvarelserne, at den korte tid siden reglernes ikrafttræden gør det usikkert, om man allerede nu kan udtale sig om disses virkninger. Trods dette har bestyrelsen ment, at det er nødvendigt helt fra starten nøje at følge, hvad der sker. Sagen har nemlig 2 sider. Den ene er den saglige: Hvorledes og i hvilket omfang benyttes reglerne? Den anden er den fagforeningspolitiske. Det er muligt for tidligt at sige noget mere sikkert herom. Som bekendt blev der efter forhandlinger med justitsministeriet oprettet 4 stillinger som byretsdommere og 5 stillinger som retsassessorer, ligesom der blev foretaget en udvidelse af kontorfunktionærstillingerne. Ingen kunne eller turde med større bestemthed vurdere ændringerne i arbejdsbyrden for byretten som følge af de nye

regler, men det må være nødvendigt for dommerforeningen straks fra starten nøje at følge udviklingen, og det er baggrunden for, at vi allerede nu har indhentet oplysninger og taget sagen med til drøftelse i en gruppe på årsmødet. Det er nok for tidligt at udtale sig om, hvorvidt reglerne har medført aflastning af landsretterne.

De nye regler i lov nr. 291 af 8. juni 1978 om ændring af retsplejeloven for så vidt angår tvangsauktion, der trådte i kraft den 1. januar 1979, har snart virket i 2 år. Lovens formål har jo været at sikre skyldneren rimelige muligheder for at afværge en tvangsauktion, eventuelt derved at ejendommen sælges i fri handel under sagkyndig medhjælp. Der har i denne forbindelse været ført forhandlinger med både advokaterne og ejendoms-mæglerne om salærfastsættelsen, hvilke forhandlinger nu er begæret gen-optaget, og tidspunktet må nærme sig for en indsamling af oplysninger fra landets fogedretter til belysning af, hvorvidt loven har virket efter sin hensigt, og for at søge reglerne praktiseret på en nogenlunde ensartet måde. Endvidere er det af betydning, at foreningen kan få et grundlag for overvejelserne af, om reglerne har givet et merarbejde, der må få konsekvenser for en udvidelse af det enkelte embedes ressourcer.

Om retsplejerådets betænkning nr. 886/1979 vedrørende behandling af borgerlige sager af mindre værdi er der afgivet udtalelser, som bestyrelsen som foran nævnt har udsendt til medlemmerne. Meningerne er stærkt delte. Der er imidlertid nok lang vej til et lovforslags fremsættelse, bl.a. på grund af omkostningerne ved forslagens gennemførelse. På den anden side fører Forbrugerklagenævnet sig stærkt frem med forslag om en udvidelse af dets sagsområde (bilreparations - og visse huslejesager bl.a.). Nævnet mener på forhånd at have kvalifikationerne i orden til en sådan udvidelse, således at kun en — formentlig forholdsvis beskedne — bevilling mangler for at sætte udvidelsen i værk.

Bestyrelsen har i enighed ment at kunne gå ind for retsplejerådets forslag med visse ændringer, og for egen regning vil jeg fremhæve, at dommerstanden — som det efter min opfattelse var tilfældet, da forbrugerklagenævnet m.v. kom til verden — ikke nu må vise disse nye tanker fra sig og derved endnu engang tage et skridt baglæns til »elfenbenstårnet» og altså væk fra det dagligliv og dets retlige problemer, som af hensyn til den almindelige borger og hans tro på og tillid til, at han får en rimelig behandling, bør udføres af den uafhængige dommerstand, og det forekommer mig, at denne uafhængighed ikke vil komme i fare, således som

forslaget er udformet i betænkningen. Det må være en erfaring for mange dommere i hvert fald udenfor det storkøbenhavnske område, at nævnshandlingen ikke har været den store fordel her, og jeg har ofte hørt, at forbrugerklagenævnet virker som en fjern københavnsk instans, som man ikke er interesseret i at drage ind i sagen. Derimod har det ofte været udtrykt som en betryggelse for borgeren, at hans sag blev behandlet lokalt, hvor han mundtligt kunne give udtryk for sine synspunkter.

På dommerkurset i september 1980 vil småsagsbehandlingen være et af emnerne med retspræsidenterne Arildsen og Grathe som indledere. Om hvad der passerer på dette kursus, vil der blive givet oplysninger på årsmødet.

Ressourcespørgsmål

Bestyrelsen er opmærksom på, at den almindelige udvikling i samfundet, herunder de økonomiske nedgangstider såvel som de seneste års retsplejereformer vedrørende bl.a. auktionsvæsnet og fængslingsreglerne tillige med den forøgede arbejdsbyrde for byretterne i forbindelse med 100.000 kr.-reglen har medført en stigende belastning for domstolene, uden at vi føler, at der er givet tilstrækkelige ressourcer til at indfri de krav, der stilles til en rimelig afvikling af den forøgede arbejdsbyrde. Indstillingen hos publikum er ændret, således at der kræves kendelser og domme i videre omfang end tidligere. Arbejdsindsatsen er vokset, men alligevel er beramelsestiden i såvel kriminelle som civile sager steget betydeligt, hvad man ud fra retsplejemæssige hensyn må tage afstand fra. Det er derfor bestyrelsens opfattelse, at dommerforeningen over for de bevilgende myndigheder — og måske offentligheden — i videre omfang end hidtil må gøre sig til talsmand for opnåelse af større bevillinger til retsvæsnet. Domstolene har jo ikke som f.eks. politiet en stærk central instans, der kan fremføre ønsker og krav. Det er dog ikke tanken hermed, at foreningen vil gå ind som talsmand for enkelte embeder eller ved prioriteringen af forskellige spørgsmål, der skal løses, men alene at skabe større forståelse for retsvæsnets påtrængende ressourcekrav. En indsats på dette område vil meget let — i hvert fald på længere sigt — kunne kræve et økonomisk offer fra foreningens side, f.eks. til indsamling og bearbejdelse af nødvendige oplysninger, og medføre en kontingentforhøjelse. Bestyrelsen er interesseret i at høre, om medlemmerne er enige i, at der eventuelt må ofres noget på dette område.

De lønpolitiske spørgsmål

Tilbage fra de ellers ikke særligt heldige lønforhandlinger i foråret 1979 stod en fordeling af lønpuljen, indeholdende mulighed for visse omklassificeringer, der med et beløb på 100.000 kr. kunne give visse gruppevisse omklassificeringer ved domstolene med virkning fra 1. april 1980. Justitsministeriet, dommerforeningen og Danmarks Jurist- og Økonomforbund drøftede indgående en graduering af alle stillingerne som byretsdommer efter arbejdets og ansvarets omfang. På grundlag af denne vurdering og henset til størrelsen af det beløb, der var til rådighed, blev der opnået enighed om, at omklassificeringen burde foretages på følgende måde, citeret fra indstillingen herom:

- »1. Det særlige tillæg på 10.680 kr. til dommere i lønramme 37 forhøjes for så vidt angår 2 dommere til 32.050 kr.

Ved en række to-delte dommerembeder er civildommerens arbejde med retssager særlig efter forhøjelsen pr. 1. april 1975 af underretsgrænsen fra 10.000 kr. til 30.000 kr. blevet mere byrdefuldt og arbejdskrævende end ved andre embeder, herunder de civile afdelinger ved embeder med 3 dommere. Pr. 1. januar 1980 er underretsgrænsen forhøjet fra 30.000 kr. til 100.000 kr., hvilket for de største embeders vedkommende må forventes at give en meget mærkbar forøgelse af arbejdsbyrden. Det findes på denne baggrund rimeligt, at der sker en forhøjelse af det særlige tillæg, idet dette tænkes ydet til civildommere ved

Retten i Roskilde herred og
retten i Hillerød.

Indbyggerantal pr. 1. juli 1979 er henholdsvis 96.668 og 83.745.

Den årlige merudgift vil i niveau pr. 1. oktober 1979 udgøre 46.676,36 kr

2. Det særlige tillæg på 21.350 kr. til dommere i lønramme 37 forhøjes for så vidt angår 3 dommere til 32.050 kr.

For tiden er tillægget til de 7 største, udelte dommerembeder 21.350 kr. Under hensyn til den stadig stigende arbejdsbyrde, herunder den forventede mærkbare forøgelse efter forhøjelsen pr. 1. januar 1980 af underretsgrænsen til 100.000 kr., findes det rimeligt, at der ydes dommere i de

største embeder et forhøjet tillæg. De tre største embeder er følgende med befolkningstal pr. 1. juli 1979:

Tåstrup:	63.071
Hørsholm:	61.033
Skanderborg:	57.246

Den årlige merudgift vil i niveau pr. 1. oktober 1979 udgøre 35.056,41 kr

3. Det særlige tillæg på 10.680 kr. til dommere i lønramme 37 forhøjes for så vidt angår 4 dommere til 21.350 kr.

Blandt andet på baggrund af den ovennævnte forhøjelse af underretsgrænsen foreslås tillægget ved 4 dommerstillinger forhøjet til 21.350 kr. De forhøjede tillæg påtænkes knyttet til 1 dommerstilling ved henholdsvis Københavns byret og retterne i Aarhus, Odense og Aalborg.

Den årlige merudgift vil i niveau pr. 1. oktober 1979 udgøre 46.610,84 kr.

4. Det særlige tillæg på 10.680 kr. til dommere i lønramme 37 forhøjes for så vidt angår 5 dommere til 21.350 kr.

En række dommerembeder, der efter befolkningstal er større end gennemsnittet, men dog ikke så store, at de kan deles i 2 enheder, må anses for særlig byrdefulde og arbejdskrævende, og det findes derfor rimeligt, at der ydes dommere i sådanne embeder et forhøjet særligt tillæg. De 5 største af disse embeder er følgende med befolkningstal pr. 1. juli 1979:

Brøndbyerne:	50.501
Skive:	48.387
Thisted:	48.383
Varde:	47.928
Rønne:	45.498

Den årlige merudgift vil i niveau pr. 1. oktober 1979 udgøre 58.263,55 kr.

5. Det særlige tillæg på 10.680 kr. til dommere i lønramme 37 bortfalder, for så vidt angår 8 dommere, ved ledighed i de pågældende stillinger.

En del dommerembeder, der efter befolkningstal er lavere end gennem-

snittet, må anses for mindre byrdefulde og arbejdskrævende, og det findes rimeligt, at tillægget til dommere ved disse embeder bortfalder.

De 8 mindste embeder er følgende med befolkningstal pr. 1. juli 1979:

Rødding:	26.032
Sorø:	26.031
Mariager:	25.970
Rudkøbing:	25.250
Lemvig:	25.002
Nykøbing Mors:	24.667
Fåborg:	24.357
Gråsten:	22.742

De pågældende enheder vil blive ledige senest henholdsvis 1988, 1990, 1985, 2001, 1990, 1987, 1983, men disse tidspunkter vil blive fremrykket ved afgang før tiden eller lignende.

Den samlede årlige besparelse vil i niveau pr. 1. oktober 1979 udgøre 93.309,04 kr.

Ved samtidig gennemførelse af forslagene under 1. - 5. vil den årlige nettoudgift i niveau pr. 1. oktober 1979 være 93.298,12 kr.»

Ved de videre forhandlinger om disse omklassificeringer mellem AC som vores hovedorganisation og finansministeriet medtoges yderligere forslag om et tillæg til nogle af retsformændene i landsretterne som en begyndelse til et efterhånden almindeligt tillæg til alle retsformændene.

Forhandlingerne er nu endt med følgende resultat:

- 1) Det særlige tillæg på 10.680 kr. forhøjes for dommerne i Roskilde herred og civilretten i Hillerød til 32.050 kr.
- 2) Det særlige tillæg på 21.350 kr. til dommerne i Tåstrup, Hørsholm og Skanderborg forhøjes til 32.050 kr.
- 3) Det særlige tillæg på 10.680 kr. forhøjes for 4 dommere (1 i Københavns byret, 1 i Aarhus, 1 i Odense og 1 i Aalborg) til 21.350 kr. Tillægget knyttes til den af præsidenten foreslåede og altså ikke nødvendigvis den ældste.
- 4) og 5) Der sker ingen ændringer for dommerne i Brøndbyerne, Skive, Thisted, Varde og Rønne eller for de 8 dommere i de mindste enheder. Men det skal stå åbent at forhøje tillægget for de 5 førstnævnte dommere fra 10.680 kr. til 21.350 kr., efterhånden som de 8 mindste embeder bliver ledige og da fratages tillægget på 10.680 kr.

Retsformændene i landsretterne er desværre trods hård kamp ikke kommet med.

Til brug ved lønforhandlingerne til foråret 1981 kan det forventes, at Danmarks Jurist- og Økonomforbund overfor AC som forhandlingsberettiget for det område, vi hører til, vil søge i videst muligt omfang at få dækning for det betydelige lønefterslæb, som er opstået i perioden 1. april 1975 til 1. april 1981, og at det herved kræves, at der ydes samme procentvise dækning på hele tjenestemandsområdet.

Hvis man i dag skulle genskabe lønrelationerne fra 1975 indenfor den offentlige sektor og imellem den offentlige og den private sektor, skulle de laveste løntrin i den offentlige sektor forhøjes med mindst 6%, medens begyndelseslønningerne og de højeste lønninger indenfor AC's område skulle forhøjes med henholdsvis mindst 12% og mindst 30%, og det er endda situationen i dag, idet situationen pr. 1. april 1981 vil være yderligere forværret. Hertil kommer, at akademikerens realløn er faldet så kraftigt, at den i dag er lavere end i 1970, da tjenestemandreformen blev gennemført, samt at sparebestræbelserne har betydet en forværring af beskæftigelsessituationen og en forringelse af arbejdsvilkårene. Bestyrelsen kan selvsagt ikke bibringe dommerforeningens medlemmer den opfattelse, at alle disse skævheder kan rettes ved forhandlingerne i 1981. Det må være vigtigt, at vi nu denne gang undgår et lovgivningsindgreb, der reelt umuliggør frie forhandlinger, og det kræver, at vi nok løfter fanen, men ikke så højt, at fødderne slipper jorden. På den anden side må også de højere tjenestemænd have lov til at forvente, at vor arbejdsgiver optræder klogt og fornuftigt. Det er ikke på forhånd sikkert, at det er god arbejdsgiverpolitik at favorisere de mest talstærke grupper på bekostning af de grupper, hvortil vi hører. Vor offentlige arbejdsgiver har nu en gang brug for det, der hedder loyalitet. Denne sikres gennem en stab af tjenestemandsansatte, og det forekommer at være en god ting, især da når det drejer sig om dommerstanden, men forudsætningen må være en rimelig arbejdsgiverpolitik, som vi kan have forståelse for, og som viser os, at man virkeligt respekterer vor arbejdsindsats.

Det forudsættes endvidere, at der også denne gang afsættes puljepenge til opretning af skævheder i klassificeringen ved domstolene, herunder også til videreførelse af arbejdet med opretning af skævheder i normering og placering på linie med, hvad lønpuljen af 1979 blev brugt til.

Bestyrelsen er klar over sit ansvar med hensyn til gennem de organer, der

er vores — retsgruppen under Danmarks Jurist- og Økonomforbund, hvor formanden har sæde, samt AC — at søge at nå så langt som muligt efter de retningslinier, der er afstukket foran.

Fælleskurser mellem advokater og dommere

De to seminarer i henholdsvis Lyngby og Aarhus, der blev afholdt i vinteren 1979/80, synes at have vakt stor glæde hos det desværre meget begrænsede antal dommere (10 hvert sted), som justitsministeriet havde givet tilladelse til at deltage på ministeriets bekostning. Bestyrelsen har sat ind på en fortsættelse af sådanne seminarer. Det er foreløbig resulteret i, at udvalgte advokater og dommere med landsretssagfører Tulinius, Esbjerg, som leder er gået i gang med tilrettelæggelsen af et 1 1/2 dags seminar i begyndelsen af april 1981, hvor dommerforeningen efter en forhandling med 1. kontor i ministeriet har fået en god forventning om at kunne få 40 dommere med til sammen med 40 advokater først i grupper og dernæst in plenum at drøfte de helt dagsaktuelle problemer om tilrettelæggelsen af civile og straffesagers behandling, herunder bevisførelsens omfang, protokollation, dommernes aktive eller passive stilling i processen i almindelighed, bestræbelserne for at opnå forlig m.v., domskonciperingen og andre lignende problemer.

Kursus for dommere

I dagene fra den 25. til den 27. september 1980 afholdes der på Rungstedgaard et kursus for dommere med et deltagerantal på 30-35. Programmet for dette kursus er bygget op efter nogenlunde tilsvarende retningslinier som kurset i 1979, idet bestyrelsen dog har søgt at få emnerne belyst gennem deltagelse af et panel på 3 i stedet for gennem en enkelt foredragsholder. Det har nemlig erfaringsmæssigt vist sig, at emnet gennem et panel bliver bedre belyst og iøvrigt medfører en kraftigere opfordring til diskussion fra salen. Også i år vil der blive tid til en drøftelse med ministeriets embedsmænd under departementschefens ledelse samt til en intern drøftelse om dommernes problemer under ledelse af dommerforeningens formand. Rungstedgaard giver efter bestyrelsens opfattelse gode ydre rammer for disse dommerkurser, men det ville være ønskeligt, om bestyrelsen fik oplysninger fra medlemmerne om eventuelle fornyelser ved tilrettelæggelsen, både hvad angår form, emner og eventuelle deltagere i panelet eller indledere.

Relationerne til udlandet

Dommerforeningens formand har deltaget i den svenske dommerforenings årsmøde den 1. og 2. december 1979 i Stockholm og i den norske dommerforenings møde (hvert 3. år) i Bergen den 20.-22. juni 1980. Formanden, Svendsen, Esbjerg og Brandt Petersen, Odense har i dagene 2.-6. juni 1980 deltaget i et seminar i Akademie Sankelmark i Sydslesvig, Recht und Gesellschaft, arrangeret af Schleswig-Holsteinischer Richterverband. I forbindelse med dette seminar påtog Svendsen sig at arrangere et besøg ved retterne i Esbjerg, hvor vore tyske kolleger fik lejlighed til at overvære nogle retssager og til at drøfte problemer også med de 2 andre dommere i Esbjerg Heinet Knudsen og Tage Hansen. Svendsen havde endvidere fået arrangeret en modtagelse på Esbjerg rådhus og en rundtur i Esbjerg. I dagene fra den 25. til den 27. juni 1980 deltog formanden, retspræsident Iversen, Odense, og Rosenmeier, Køge, i Euro-Treff, Kieler-Woche, i Kiel, hvor en lang række nationers repræsentanter indenfor den offentlige sektor diskuterede de ansattes medbestemmelse i den offentlige tjeneste. Der var i forbindelse med mødet forskellige arrangementer, herunder en meget smuk tur på Kielerbugten, hvor der var mulighed for at følge konkurrencerne i Kielerregattaen. Mødet endte med et besøg i Slesvig by og domkirke. I foråret 1980 har en højesteretsdommer, 2 landsdommere og 3 byretsdommere deltaget i en besøgsrejse til Luxembourg for at sætte sig ind i EF-domstolens virke. Besøgsrejsen blev forestået af vort medlem, den danske dommer ved domstolen Due, og deltagere var meget tilfredse med arrangementet. Tidligere var der besøg i Luxembourg 2 gange om året, hvorved flere kunne komme til at deltage. Bestyrelsen vil undersøge mulighederne for en udvidelse af besøgene. 2 fremtidige arrangementer fortjener omtale. Det ene er et af den svenske dommerforening påtænkt møde for 10 dommere fra hvert af de 5 nordiske lande forud for det nordiske juristmøde i Stockholm i august 1981. Der vil senere fremkomme et nærmere program for dette møde. Det andet er den internationale dommerunions møde i Tunis i oktober 1980. Her vil formanden, Høeg og Erik Riis deltage. Foruden organisations spørgsmål vil der blive behandlet spørgsmål af fælles juridisk interesse for medlemslandene, der bl.a. omfatter så godt som alle de vesteuropæiske lande, herunder de nordiske.

III

Bestyrelsens virksomhed

Siden udsendelsen af sidste årsberetning har bestyrelsen holdt 9 møder. På et møde den 6. oktober 1979 konstituerede bestyrelsen sig med Svend Aage Christensen, Ringkøbing, som formand, Hans Kardel, Østre landsret, som næstformand, Marie-Louise Andreassen, Københavns byret, som kasserer, og H. Rosenmeier, Køge, som sekretær. De øvrige bestyrelsesmedlemmer er Poul Høeg, Højesteret, Erik Riis, Vestre Landsret, Knud Kofoed, Nykøbing F., V. Kersting, Kalundborg, og Julius Paulsen, Svendborg herredsret.

Foreningens repræsentation i organisationer og udvalg m.v.

Svend Aage Christensen er medlem af repræsentantskabet for Danmarks Jurist- og Økonomforbund og af retsgruppen under forbundet.

Carsten Jepsen er medlem af retsplejerådet.

Holmstrup er medlem af udvalget om den fremtidige organisering af mentalobservationsvirksomheden.

K. Iversen er foreningens repræsentant i »Det kriminalpræventive råd« og i justitsministeriets kontaktgruppe vedrørende blanketspørgsmål.

Rosenmeier er foreningens repræsentant i forfremmelsesnævnet vedrørende tjenestemandsansat kontorphonale ved domstolene.

Svend Aage Christensen, Bitsch og Haulrig er medlemmer af hovedsamarbejdsudvalget for domstolene.

Knud Kofoed er medlem af det af justitsministeriet nedsatte arbejdsudvalg, der skal gennemgå forskellige aktuelle tinglysningssspørgsmål.

Vollmond er medlem af justitsministeriets kriminalpolitiske forskningsudvalg.

Svend Aage Christensen er formand for en af justitsministeriet nedsat arbejdsgruppe, der skal gennemgå bestemmelserne om notarialforretninger.

Kardel er medlem af repræsentantskabet for Dansk Forsorgsselskab.

Dommerforeningens informationsudvalg består af H. Kallehaug og Mogens Beier.

Marie-Louise Andreassen er foreningens repræsentant i arbejdsgruppen vedrørende konciperer af domme.

Referat af nogle af de sager, der er behandlet i bestyrelsen

Retsafgift i borgerlige sager, der anlægges af statsinstitutioner.

I anledning af en forespørgsel fra justitsministeriet udtalte bestyrelsen i skrivelse af 3/10 1979 (j.nr. 67/79):

»Der anlægges i disse år et stort antal ensartede sager af statens uddannelsesstøtte, som kræver ydede studielån tilbagebetalt. I disse sager skal det ifølge retsafgiftslovens § 13, stk. 2, pålægges sagsøgte, der normalt ved siden af hovedstolen dømmes til at udrede sagsomkostninger, at svare retsafgift, medmindre særlige omstændigheder taler derimod. Medens sagsomkostningerne skal forsøges inddrevet af den advokat, der repræsenterer staten, skal retsafgiften afkræves den domfældte af dommerkontoret. Der pålægges ved denne bestemmelse dommerkontorerne et urimeligt besværligt og tidskrævende merarbejde, som ud fra en økonomisk betragtning ikke kan svare sig. Den enkleste og mest rationelle ordning ville derfor være, at der gennemføres en ophævelse af retsafgiftslovens § 13, stk. 2, således at sager, hvor staten er sagsøger, er afgiftsfri både i relation til sagsøger og til sagsøgte.

Såfremt dette ikke kan gennemføres, vil Dommerforeningen kunne anbefale, at den løsning som præsidenten for Århus by- og herredsret har foreslået, søges gennemført. Dette forslag går ud på, at den af staten antagne inkassator får bemyndigelse til at søge retsafgiften inddrevet sammen med hovedstolen og sagsomkostningerne.

Endelig skal Dommerforeningen anbefale, at der meddeles dommerne bemyndigelse til — uden at der er afholdt forgæves fogedforretning — at afskrive de pågældende beløb som uerholdelige, såfremt fogden skønner, at inddrivelse ikke er mulig, og beløbene ikke overstiger f.eks. 3-400 kr.»

Maskinel sætning af tingbladet ved umiddelbar anvendelse af tinglysningskontorernes manuskripter

Ved skrivelse af 28. marts 1980 anmodede justitsministeriet foreningen om en udtalelse om et forslag om eventuel maskinel sætning af tingbladet. Forslaget gik ud på, at der søgtes gennemført et system, hvorefter der på tinglysningskontorerne tilvejebringes manuskripter af en sådan kvalitet, at maskinel sætning kan foretages på grundlag af manuskripterne.

I skrivelse af 14/7 1980 svarede foreningen, at »forslagets gennemførelse måtte kræve en meget stor kontorfunktionærudvidelse ved de 84 dommerembeder, som forslaget vedrører, samt store udgifter til indkøb af kuglehovedmaskiner, og af disse grunde finder dommerforeningen forslaget ganske urealistisk og også en forsøgsordning derfor for formålsløs.»

Blodprøvebestemmelser i udlandet

I skrivelse af 25. marts 1980 anmodede justitsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt det måtte anses for ønskeligt, at mulighederne for i fader-skabssager at foretage blodprøvebestemmelser i udlandet, generelt forøges. Baggrunden var en forespørgsel fra udenrigsministeriet på grundlag af en henvendelse fra en dansk ambassade i udlandet.

I foreningens svar af 15. juli 1980 (j.nr. 26/1980) udtaltes, »at fremgangsmåden i fader-skabssager mod sagsøgte i udlandet har været, som det fremgår af vedlagte fotokopi af en blanket, der har været omtalt og gennemgået på dommerfuldmægtigkursus, og som benyttes af Københavns Byret og en række andre retskredse. Det er foreningens opfattelse, at det ikke har voldt store problemer at få ekspederet sådanne sager på en rimelig måde, og foreningen finder derfor, at der, inden der eventuelt foretages videre i sagen, bør indhentes en egentlig redegørelse fra udenrigsministeriet om omfanget af og den nærmere karakter af de omhandlede problemer.»

Salærer til sagkyndige i tvangsauktionssager

Efter at Dansk Ejendomsmæglerforening havde rejst forskellige herhen hørende spørgsmål, svarede dommerforeningen ved sålydende skrivelse af 26. februar 1980 (j.nr. 42/79):

»I skrivelse af 26. oktober 1979 har ejendomsmæglerforeningen givet ud-

tryk for, dels at forskellen på 0,4% på rekvirentsalærets størrelse, hvor sagkyndig er antaget, og hvor dette ikke er tilfældet — henholdsvis 0,6% og 1% — er uforholdsmæssigt stor, dels at det ikke er rimeligt at overføre reglen fra de vejledende takster for rekvirentsalærer om en skønsmæssig regulering af salæret i tilfælde, hvor auktionsbudet eller ejendomsværdien overstiger 1 million, til også at gælde ved fogedretternes fastsættelse af salær til ejendomsmæglerne, når disse medvirker som sagkyndige.

Sagen har været behandlet i dommerforeningens udvalg for disse spørgsmål samt været drøftet med dommerfuldmægtigforeningen, og dommerforeningens bestyrelse har herefter truffet den beslutning, at de to salærproblemer først tages op til overvejelse og afgørelse af dommerforeningen i foråret 1981 efter forudgående samlet forhandling med advokatrådet og ejendomsmæglerforeningen. Dommerforeningen finder det nemlig ikke rimeligt allerede på nuværende tidspunkt at ændre i en takstvejledning, der er knapt 1 år gammel, og det må være naturligt at overveje ændringer, når dommerforeningen alligevel i foråret 1981 skal se på advokaternes salær.

I skrivelse af 30. januar 1980 har ejendomsmæglerforeningen videre spurgt, om dommerforeningen fastholder sit i skrivelse af 29. maj 1979 til Monopoltilsynet fremførte synspunkt, hvorefter der med hensyn til de foran omhandlede salærer ikke er tale om nogen aftale, og at der derfor ikke kan være pligt til anmeldelse til Monopoltilsynets register.

Dommerforeningen kan bekræfte, at den i det hele står fast på sine synspunkter i skrивelsen af 29. maj 1979. Specielt kan det på givne foranledning udtales, at opgaverne som tilkaldte sagkyndige ikke i praksis forbeholdes medlemmerne af Dansk Ejendomsmæglerforening, men at den ved de forskellige fogedretter hidtil fulgte praksis klart viser, at fogedretterne udpeger den sagkyndige, der er kvalificeret til den i hvert enkelt tilfælde foreliggende opgave uanset hans foreningsmæssige tilknytning.»

Vidners adgang til at læse egne forklaringer til politirapporter

Ved skrivelse af 21. maj 1979 anmodede justitsministeriet om en udtalelse i anledning af, at folketingets retsudvalg havde drøftet spørgsmålet om, hvorvidt der bør gives vidner adgang til at læse egne forklaringer til politirapporten og eventuelt få udleveret genparter heraf med henblik på at genopfriske deres erindring, før vidnet skal afgive forklaring i retten.

I skrivelse af 7. august 1979 (j.nr. 49/1979) udtalte foreningen:

»Det fremgår ikke af det fremsendte materiale, hvad der er begrundelsen for, at spørgsmålet rejses, eller på hvilken baggrund det er stillet. Dommerforeningen er af den opfattelse, at den umiddelbare bevisførelse, der bør tilstræbes i straffesager, let vil kunne forspildes, såfremt vidner forud for afhøringen i retten får adgang til at læse den afgivne rapportforklaring eller forud får udleveret genparten heraf. Navnlig i sager af mere professionel eller organiseret karakter vil det være betænkeligt at sprede rapportmaterialet blandt vidnerne. Af de anførte grunde kan Dommerforeningen ikke anbefale, at der søges gennemført en lovændring med det i forespørgslen angivne formål.»

Betænkning vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater

Ved skrivelse af 14. september 1979 afgav foreningen sin udtalelse vedrørende betænkning nr. 871/1979 vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater.

Foreningens udtalelse var sålydende:

»1. Møderet for domstolene.

Ændringerne i kompetencereglerne, hvorefter borgerlige sager op til en værdi af 100.000 kr. normalt behandles ved by- og herredsretterne, forøger i betydelig grad de krav, der bør kunne stilles til proceduren for disse retter, og Dommerforeningen er enig med præsidenten for Århus byret i, at der med det formål at sikre, at den advokat eller advokatfuldmægtig, som skal procedere sagen, har tilstrækkelig erfaring, bør indføres en vis begrænsning i advokaters og advokatfuldmægtiges adgang til at møde for by- og herredsretterne i sager af stor værdi. Med hensyn til møde for landsretten bemærkes, at den nævnte udvikling i kompetencereglerne i og for sig med betydelig vægt taler for, at møderet for landsret meddeles af by- og herredsretterne. Imidlertid er foreningen opmærksom på, at en sådan ordning også vil kunne medføre visse problemer i retskredsene, også ved at kunne belaste forholdet mellem dommeren og retskredsens advokater, og man skal derfor afholde sig fra på nuværende tidspunkt at stille konkrete forslag på dette punkt.

2. Advokatvirksomhed i aktieselskabsform.

Dommerforeningen mener på linie med de af præsidenterne for Køben-

havns Byret og Århus by- og herredsret afgivne udtalelser at måtte udtale betænkelighed ved dette forslag. Der savnes en begrundelse for nødvendigheden af at ændre den nugældende retstilstand, der klart angiver, at advokatvirksomhed på grund af det personlige ansvar og de særlige pligter, som påhviler en advokat, ikke kan udøves i aktieselskabsform, og at der ved at overgå til aktieselskabsform kan opnås visse skattemæssige fordele eller større muligheder for at udnytte en til advokatvirksomheden knyttet goodwill, kan næppe være tilstrækkelig begrundelse. En gennemførelse af forslaget synes at være forbundet med en risiko for, at advokatens personlige ansvar overfor klienten og det særlige tillidsforhold, som er forbundet hermed, vil forflygtiges.

3. Behandling af salærklager.

Foreningen finder ikke, at de fremdragne oplysninger om den hidtidige behandling af salærklager med tilstrækkelig vægt taler for at ændre de nuværende regler, og i det omfang en ændring ønskes, må det naturlige udgangspunkt iøvrigt være at henvise disse tvister til behandling ved de almindelige domstole.

Såfremt forslaget om oprettelse af et særligt salærklagenævn ikke desto mindre ønskes fremmet, skal man anføre, at et nævn på fem medlemmer efter Dommerforeningens opfattelse vil være et unødigt stort og tungt apparat til behandling af disse som oftest såre banale sager. Det måtte efter foreningens opfattelse være tilstrækkeligt med tre medlemmer: 1 dommer som formand, 1 advokatrepræsentant og 1 klientrepræsentant. Såfremt salærklagenævn oprettes, kan Dommerforeningen iøvrigt tilslutte sig det af præsidenten for Københavns Byret anførte om detailbestemmelserne for nævnets virksomhed, jfr. også det af præsidenten for Odense by- og herredsret om afhøringer for nævnet anførte.

4. Behandlingen af andre klager.

Dommerforeningen må skarpt modsætte sig forslaget om at lade Den særlige Klageret være ankeinstans for advokatnævnets afgørelser. Det er principielt særdeles betænkeligt at tage afgørelser af retstvister bort fra de almindelige domstole og henlægge dem til en specielt sammensat domstol, og hvad de her omhandlede sager angår synes den sagligt rigtigste løsning helt utvivlsomt at være den af udvalgets mindretal (Bet. p. 66) foreslåede — at lade anke ske til de almindelige domstole — muligt

landsretterne, men i og for sig lige så vel by- og herredsretterne — med fuld prøvelsesadgang.

Hertil kommer, at Klageretten, der i sin tid skabtes som en klageinstans, der skulle være forenelig med domstolenes grundlovssikrede uafhængighed, ikke sagligt forekommer mere, men snarere mindre egnet til at afgøre advokatklagesager end de almindelige domstole, og bestemmelserne om klagerettens sammensætning og virkemåde gør det særdeles upraktisk i stigende grad at lade denne ret fungere som en specialdomstol udenfor dens oprindelige område. Det i betænkningen s. 66 anførte om, at disciplinærsagerne mod dommere, i hvert fald for visse sagers vedkommende kan frembyde lighedspunkter med advokatsagerne, kan ikke tiltrædes. De to kategorier af sager er efter deres indhold principielt af forskellig karakter. Hvad dernæst angår bemærkningerne i betænkningen side 66 om, at Klageretten skal have stillet sig imødekommende, skal man henvise til bemærkningerne i svaret fra præsidenten for Odense by- og herredsret, der var medlem af Klageretten, da udvalget henvendte sig til den.

Det skal iøvrigt tilføjes, at ingen af de dommere, der da var medlemmer af Klageretten, er det i dag, og Dommerforeningen anser det som en selvfølge, at ministeriet ikke optager betænkningens flertalsforslag uden efter forhandling med og tilslutning fra Klageretten i dennes nuværende sammensætning.

Til de øvrige i betænkningen indeholdte forslag finder Dommerforeningen ikke anledning til bemærkninger.»

Forbud mod offentliggørelse af navnet på den forurettede i voldtægtssager m.v.

I skrivelse af 16. januar 1980 anmodede justitsministeriet om en udtalelse om en eventuel gennemførelse af et generelt forbud mod offentliggørelse af navnet på den forurettede i voldtægtssager, eventuelt alle sædelighedssager, både under sagens behandling ved domstolene og ved politiet.

I Skrivelse af 14. februar 1980 (j.nr. 9/1980) udtalte foreningen, »at det i alle sager af den herhen hørende karakter har været en næsten fast praksis hos domstolene at forbyde offentlig gengivelse af navnet på den forurettede, når begæring herom er blevet fremsat, og dommerforeningen skal ikke udtale sig imod, at der indføres et generelt forbud herimod, i så fald

både ved politiets og domstolenes behandling af sagen og gældende alle sædelighedssager.»

Betænkning om behandling af borgerlige sager af mindre værdi

I skrivelse af 7. maj 1980 (j.nr. 6/1980) afgav foreningen sin udtalelse til justitsministeriet om retsplejerådets betænkning nr. 886/79 om behandling af sager af mindre værdi.

Foreningens udtalelse, der er udsendt til medlemmerne sammen med retspræsidenternes udtalelser, er sålydende:

»En række af dagliglivets retstvister afgøres i dag af forskellige grunde ikke ved domstolene, og det vil være principielt rigtigt at gennemføre en ordning med sigte på at ændre dette forhold. Dommerforeningen finder retsplejerådets forslag egnet hertil.

Dommerforeningen kan anbefale, at der efter de principper, der nævnes i betænkningen (s. 22f) gives mulighed for at yde retshjælp på dommerkontorene, der er og bør være det sted, hvor privatpersoner naturligt kan henvende sig vedrørende dagliglivets retlige spørgsmål. Det synes ikke urimeligt at etablere en sådan retshjælp uanset de allerede eksisterende retshjælpsordninger, navnlig ikke hvis den — som betænkningens forslag — kombineres med udvidet mulighed for at lade udgifter i forbindelse med sagens oplysning betale af det offentlige. For den gruppe sager, forslaget sigter på, vil det være af væsentlig betydning, at der på et tidligt stadium foretages en kvalificeret sortering, således at sager, der er egnet til det, på forhånd forliges udenretligt.

Man lægger stor vægt på, at den mere juridisk prægede del af rådgivningen på dommerkontorerne gives af særligt antagne advokater, således at den dommer, der skal afgøre sagen, ikke på nogen måde kan mistænkes for at være forudindtaget.

Det kan ligeledes anbefales, at der indføres regler om, at retten hjælper parterne med at træffe foranstaltninger til sagens oplysning, og at der skabes hjemmel for, at udgifter herved i et vist omfang kan betales endeligt af det offentlige. Man må dog fraråde at de almindelige regler om betaling af sagsomkostninger fraviges i så vidt omfang som foreslået (§9), idet dette kan medføre, at sagsøgere ikke kan få dækning for udgifter, de med rimelighed har afholdt til advokatbistand. I det mindste bør forsla-

gets § 9, stk. 3, 2. pkt. udgå, idet de her nævnte hensyn på mere forsvarligt grundlag kan tilgodeses i fogedretten.

Man ville endvidere finde det rimeligt, at adgangen til henvisning i medfør af § 1, stk. 2, udvides, så den får samme omfang som retsplejelovens § 259, stk. 2, og man har ikke noget at indvende imod, at der som i Sverige (bet.s.33) indføres en betinget adgang til at vedtage småsagsbehandling.

Dommerforeningen har ikke indvendinger imod, at der indføres hjemmel for at opkræve (et mindre) gebyr for retshjælpen og/eller at retsafgiften generelt sænkes for sager under 10.000 kr.

Hensynet til domstolenes arbejdsbyrde kunne tale for, at der blev indført ankebegrænsninger i de sager, forslaget omfatter. Regler herom kunne både medføre færre sager i landsretterne og lettelse i byretterne ved, at eventuelle domme kunne skrives i meget forenklet form. Fordelene ved en fri adgang til at få en sag behandlet i to instanser er imidlertid så overvejende, at dommerforeningen ikke mener at kunne anbefale regler om ankebegrænsning. Spørgsmålet om forenkling af domskonciperingen kan mere generelt tages op til drøftelse uafhængigt af det nu foreliggende forslag.

En gennemførelse af forslaget vil naturligvis gøre flere arbejdstimer for kontorpersonalet på dommerkontorerne nødvendige. Foruden udgifterne til en advokatvagtordning vil der desuden blive brug for yderligere juridisk arbejdskraft på dommerkontorerne til behandling af de forventede nye sager samt til den forøgede vejledning i retten, idet man skal understrege, at de sager, der er omfattet af forslaget, ikke er specielt egnede til at blive behandlet af dommerfuldmægtige og retsassessorer, da de vil stille betydelige krav til erfaring i retsledelse m.v.

Om specielle spørgsmål vedrørende forslagets enkelte bestemmelser henvises i øvrigt til udtalelserne fra retspræsidenterne, i hvilken forbindelse bemærkes, at foreningen i det væsentlige kan tiltræde det, der er anført af præsidenten for Københavns Byret, om forslagets enkeltheder.»

IV Personalia

Dødsfald, afskedigelser, forflyttelser og udnævnelser i tiden fra 1. august 1979 til 1. august 1980.

Døde

Helga Pedersen, højesteretsdommer, forhenværende justitsminister, død 27. januar 1980.

Hervert Grell, dommer i Østre landsret, død 2. maj 1980.

Tage Worsaae, tidligere dommer i Vordingborg, død den 26. marts 1980.

Theodor Petersen, tidligere højesteretsdommer, død 24. maj 1980.

Knud Thestrup, tidligere dommer i Herning, forhenværende justitsminister, død 12. juni 1980.

Afgåede

Erik Tranekjær Thomsen, Horsens by- og herredsret.

Eli Casper Caspersen, retspræsident, Odense by- og herredsret.

Svend Børge Müller, Vestre landsret.

Ellen Anna Marie Larsen, Frederiksberg birkeret.

Hans Per Gottlieb Vilhelm Topsøe-Jensen, retspræsident, Sø- og Handelsretten i København.

Erik Jensen, Østre landsret.

Gunnar Simonsen, Vestre landsret.

Jens Jacob Høegh Bek, Brædstrup.

Willy Borberg, retten i Århus.

Forflyttelser m. v.

Poul Erik Flory Schou, Grenå, dommer i Skive fra 15. september 1979.
Jørgen Mandrup Bruun, civildommer ved Vejle by- og herredsret, dommer i Horsens by- og herredsret fra 1. oktober 1979.
Otto Emil Friis Hvidberg, Vestre landsret, dommer i Østre landsret fra 1. december 1979.
Birger Carl Jens Baadsgaard Breum, Hvidovre, dommer i Grenå fra 15. november 1979.
Inge Thurah Tollestrup, Københavns byret, civildommer i Vejle by- og herredsret fra 1. december 1979.
Kristen Jeppesen Iversen, Odense by- og herredsret, præsident for Odense by- og herredsret fra 1. januar 1980.
Henning Kjær, civilretten i Næstved, dommer i Østre landsret fra 1. marts 1980.
Tage Schelle, vicepræsident for Sø- og Handelsretten i København, præsident for Sø- og Handelsretten i København fra 1. marts 1980.
Emil Frank Poulsen, Østre landsret, vicepræsident for Sø- og Handelsretten i København fra 1. marts 1980.
Erik Baastrup Neergaard, kriminalretten i Næstved, civildommer i Næstved fra 1. marts 1980.
Jørgen Amnitzbøll Johnsen, Københavns byret, dommer i Østre landsret fra 1. april 1980.
Palle Kiil, Vestre landsret, dommer i Højesteret fra 1. april 1980.
Frank Helms Damkier, Østre landsret, vicepræsident for Sø- og Handelsretten i København fra 15. april 1980.
Svend Heurlin, civilretten i Sønderborg, kriminaldommer i Næstved fra 15. maj 1980.
Sverre Holthe Mondrup, København byret, dommer i Østre landsret fra 1. juni 1980.
Jørgen Dahm Frederiksen, kriminalretten i Sønderborg, civildommer i Sønderborg fra 1. juli 1980.
Jes Torben Bryld, Københavns byret, dommer i Brædstrup retskreds fra 1. august 1980.

Udnævnelser

Torben Stig Plessing, kontorchef hos Folketingets Ombudsmand, dommer i Københavns byret fra 1. december 1979.
Per Sørensen, kontorchef i justitsministeriet, dommer i Københavns byret fra 1. december 1979.
Niels Viltoft, retsassessor ved Ballerup ret, dommer i Københavns byret fra 1. december 1979.
Hanne Holm Duetoft, retsassessor ved Østre landsret, dommer i Københavns byret fra 1. januar 1980.
Ernst Preben Gundorph Hansen, vicepolitimester i Glostrup politikreds, dommer i retten på Frederiksberg fra 1. januar 1980.
Holger Mørck Skovsborg, retsassessor ved Roskilde byret, dommer i Hvidovre retskreds fra 15. januar 1980.
Svend Frey Nielsen, retsassessor ved retten i Nyborg, dommer ved retten i Odense fra 15. januar 1980.
Poul Sørensen, lektor, dommer i Vestre landsret fra 1. februar 1980.
Claus Larsen, retsassessor ved kriminalretten i Helsingør, dommer i Københavns byret fra 1. marts 1980.
Hugo Wendler Pedersen, formand for Forbrugerklagenævnet, dommer i Vestre landsret fra 15. marts 1980.
Else Marie Hoffmann, retsassessor ved Lyngby ret, dommer ved retten i Århus fra 1. april 1980.
Holger Sortsøe Jensen, retsassessor ved retten i Ålborg, dommer ved retten i Ålborg fra 1. april 1980.
Niels Henrik Lund Larsen, retsassessor ved Svendborg byret, dommer ved retten i Odense fra 1. april 1980.
Carsten Haubek, vicepolitimester i Hjørring, dommer i Vestre landsret fra 1. juni 1980.
Sigrid Ballund, retsassessor ved retten i Århus, dommer ved retten i Århus fra 1. juli 1980.
Hans Henrik Brydensholt, direktør i Kriminalforsorgen, dommer i Østre landsret fra 1. juli 1980.
Leif Aamand, retsassessor ved retten i Holbæk, dommer i Københavns byret fra 1. august 1980.

V Dommerforeningens regnskab og medlemstal

Regnskab for tiden 1. august 1979 - 31. juli 1980

Indtægter		
		(1978/79)
Kontingent (509 x 150)	76.350,00	(74.850,00)
Renter	18.429,92	(15.486,57)
ialt	94.779,92	(90.336,57)
Udgifter		
Årsmødet	39.875,65	(42.730,36)
Bestyrelsen	3.957,75	(3.725,40)
Årsberetningen	8.582,25	(8.683,62)
Dommerunionen	1.174,68	(1.961,51)
Understøttelsesfonden	6.000,00	(100.000,00)
Kontorudgifter	1.275,34	(1.396,41)
Andre udgifter	2.880,10	(2.248,90)
ialt	63.745,77	(160.746,20)
Overskud	31.034,15	(÷70.409,63)
	94.779,92	(90.336,57)

Beholdning pr. 31. juli 1980 265.568,45 (heraf obligationer til pålydende 227.000).

Medlemmerne den 1. august 1980

Højesteret	15
Østre landsret	43
Vestre landsret	19
Sø- og Handsretten i København	3
Københavns byret	30
Byretterne uden for København	145
Færøerne	1
Grønland	1
Den danske dommer ved EF-domstolen	1
	258
Afgæede dommere	92
Samlet medlemstal	357